

Cegléd Város
Integrált Településfejlesztési Stratégiájába
illeszkedő koncepciók kidolgozásának ütemterv

Cegléd, 2021. november 17.

Bevezetés

Jelen dokumentum Cegléd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete által hozott 94/2021 (X.21) Ök. határozatának alapján készült és az alábbiakban felsorolt – az Cegléd Város Integrált Települési Stratégiájába illeszkedő – koncepciótervek elkészítésének módszertanát mutatja be:

1. Cegléd Város Okos Város (Smart City) koncepció terve
2. SECAP Energiahatékonysági program (Sustainable Energy and Climate Action Plan) koncepció terve
3. Cegléd Városi Adatvagyon koncepció terve
4. Városi energiaközösségi Koncepció terve

A koncepciók megalkotásának sorrendisége megfeleltethető a fentiekben leírt sorrendnek, az egyes koncepciók egymásra épülnek, egymással szoros összefüggésben vannak.

Cegléd Város Okos Város koncepció terve

Az okos város jelentése, a koncepció tartalma az elmúlt évek során jelentősen bővült. A klasszikus értelmezés szerint az okos város a digitális technológiák alkalmazát jelenti, amely a városüzemeltetés és a városi szolgáltatások hatékonyságát és kényelmét növelik. Mára azonban az okos város, mint koncepció holisztikus, széleskörű értelmezést kapott: olyan akciótervek gyűjteményét, amelynek központjában az ember és a környezet áll. A digitális technológiák alkalmazása kiegészül az erőforrásokkal történő hatékonyabb gazdálkodás és fenntarthatóság szempontjaival.

A fentieket figyelembe véve tehát először célszerű az okos város koncepció tervet célkitűzés részét elkészíteni, amely útmutatást ad mind a keretstratégia tartalmi részének kidolgozásához, mind a többi koncepció terv kidolgozásához.

Az okos város keretstratégia kidolgozása az alábbi lépésekből áll:

1. Alapelvek, stratégiai célkitűzések megfogalmazása az alábbi kategóriák alapján

- Társadalmi szempontból
- Gazdasági szempontból
- Környezeti szempontból
- Intézményi szempontból

2. Okos Város fókuszterületek megfogalmazása

Az 1. Pontban felsorolt kategóriákon belül meghatározandóak a keretstratégia fókuszterületei.

Példa:

- Fókuszterületek társadalmi szempontból:
 - Digitális kompetenciák növelése
 - Egészségmegőrzés elősegítése
 - Szakképzési hatékonyság növelés
- Fókuszterületek gazdasági szempontból:
 - Kis- és középvállalkozások segítése
 - Turizmus
 - Tudásgazdaság
- Fókuszterületek környezeti szempontból:
 - Energiagazdálkodás
 - Klímavédelem
 - Vízgazdálkodás
 - Hulladékgazdálkodás
- Fókuszterületek intézményi szempontból:
 - Szervezeti innováció
 - Térségi együttműködés

3. Helyzetelemzés- fókuszterületenként

- általános, jelenlegi helyzetkép feltárása
- adatkezelési, információ-megosztási gyakorlatok vizsgálata
- megvalósult és folyamatban lévő projektek, megoldások azonosítása
- a fókuszterülethez kapcsolódó magyarországi és nemzetközi gyakorlatok feltérképezése
- releváns ágazati tervek, jogszabályok feltérképezése
- érdekelt csoportok, szereplők azonosítása

4. Célkitűzések és akciótervek meghatározása – fókuszterületenként

- magas szintű szakmai tartalom kidolgozása
- integrációs tevek már meglévő rendszerekhez, illetve a keretstratégiában meghatározott fókuszterületekhez kapcsolódóan
- a gyűjteni kívánt adatok körének meghatározása
- ütemterv elkészítése, beleértve a tervezés, megvalósítás és monitorozás időszakát is
- edukációs szükségletek meghatározása
- kommunikációs tervezet megalkotása
- kiszolgáló infrastruktúra fejlesztési szükségleteinek bemutatása
- minőségbiztosítási mutatók meghatározása a céloknak megfelelően
- kiberbiztonsági szempontok elemzése
- intézményi folyamatokban szükséges változások, struktúrák, szerepkörök meghatározása
- a megvalósításhoz és a fenntartáshoz szükséges forrásigény meghatározása
- lehetséges források megnevezése

5. Visszacsatolás

- a keretstratégia eredményeképpen az ITS-ben a szükséges frissítések elvégzése
- a keretstratégiában meghatározásra került célkitűzések alapján a SECAP koncepció terv létrehozása
- a keretstratégiában meghatározásra került célkitűzések alapján az Adatvagyon stratégia megalkotása
- a keretstratégiában meghatározásra került célkitűzések, a SECAP koncepció és az Adatvagyon stratégia alapján a városi energiaközösségi koncepció terv létrehozása

Javasolt ütemezés

- **1-3. Pont:** 2022. május 31.
- **4-5. Pont:** 2022. november 30.

SECAP Energiahatékonysági program (Sustainable Energy and Climate Action Plan) koncepció terve

1. Bázis adatok gyűjtése

El kell készíteni egy leltárt, amelynek célja az energiafogyasztás és a CO₂ kibocsátás jelenlegi mértékének, illetve az elmúlt időszakban történő változásának felmérése.

A leltár összeállítását az alábbi struktúra szerint célszerű végezni:

- Általános
 - Közműellátottság
 - Lakosság / háztartások száma
 - Vállalkozások száma
 - Települési napi víz + energia (földgáz, villamos energia, távhő) fogyasztás egy főre vetítve
 - A városban megvalósult energiahatékonysági projektek
- Önkormányzati épületek
 - fogyasztása (villamos energia, földgáz, távhő, víz)
 - megvalósult energiahatékonysági beruházások (pl. nyílászáró csere, hőszigetelés, kazán csere, napelem stb.)
 - épületek energetikai besorolása (ha volt felmérés)
- Közvilágítás
 - Fogyasztási adatok

- Fényforrások száma, típusa
- Ipar
 - Ipari parkok fogyasztási adatai
- Közlekedés
 - Járműállomány
 - Életkor
 - Fogyasztás
 - Településre eső állami utak forgalma
 - Településen belüli, helyi, egyéni utazások
 - Helyi, ingázó lakosok saját településük nem állami útszakaszára eső személygépkocsi utazásai
- Mezőgazdaság
 - Kérődzők kibocsátása
 - Hígtrágya emisszió
 - Szerves- és műtrágya emisszió
- Hulladékgazdálkodás
 - Elszállított hulladék mennyisége
 - kommunális
 - szelektív
 - keletkezett szennyvíz mennyisége
- Helyi energia termelés jellemzői
 - Távhő termelés kapacitása, tüzelés módja
 - Megújuló energia termelő erőművek típusa, kapacitása
- Nyelők
 - Erdők
 - Települési zöldterületek

Az alábbi (elégge leegyszerűsített) példa szemlélteti a leltár eredményét :

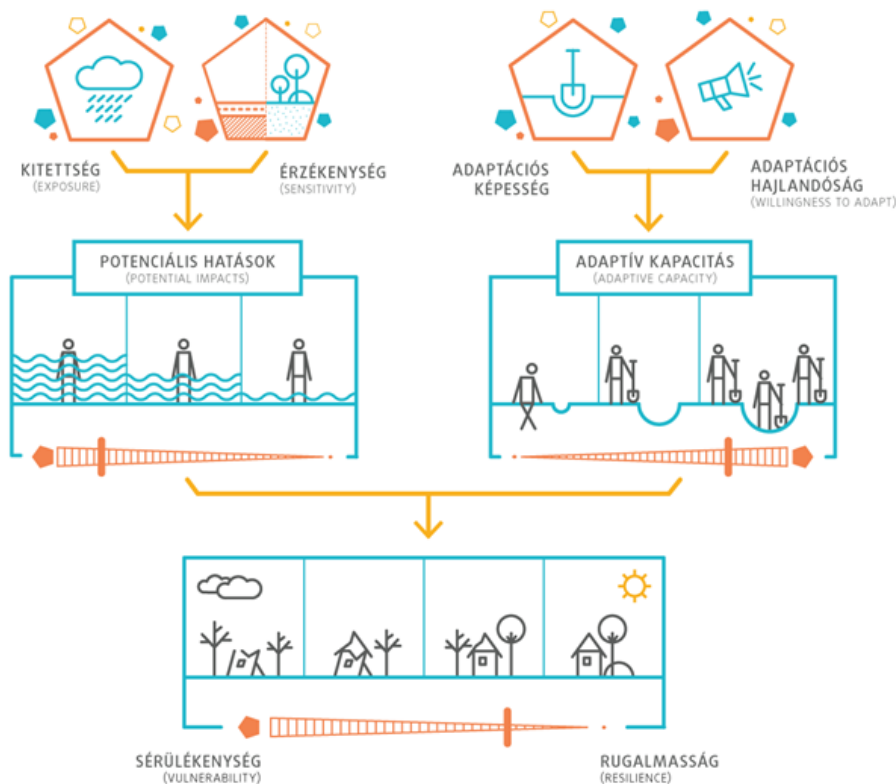
SZEKTOR	2009 MWh	2015 MWh	MEGTAKARÍTÁS MWh	MEGTAKARÍTÁS %
Önkormányzat	69813	69 813 (n. a.)	n. a.	n. a.
Szolgáltatás	118593	101347	17246	15%
Lakóépületek	383497	358859	24637	6%
Önkormányzati közvilágítás	1780	1600	180	10%
Ipar	192130	79422	112707	59%
Épületek, létesítmények részösszeg	765812	611042	154770	20%

Közlekedés	122605	122 605 (n. a.)	n. a.	n. a.
Összesen	888417	733647	154770	17%

KATEGÓRIA	Bázisév		EDDIG ELÉRT MEGTAKARÍTÁS	
	2009	2015	2009-2015	
	t CO _{2eq}	t CO _{2eq}	t CO _{2eq}	%
Önkormányzati épületek, berendezések, létesítmények	16796	14419	2377	14%
Szolgáltatás	28131	22593	5539	20%
Ipar	50 132	26 170	23962	48%
Lakóépületek	47068	40240	6828	15%
Önkormányzati közvilágítás	648	582	66	10%
Épületek, berendezések, létesítmények - részösszeg	142 775	104 004	38 772	27%
Közlekedés - részösszeg	32328	n.a.	n.a.	n.a.
Összesen	175104	136332	38772	22%

2. Klíma stratégia létrehozása

Meg kell határozni a város klímavédelemmel kapcsolatos stratégiai célkitűzéseit, amelyhez az alábbi modell nyújt segítséget.

3. Akcióterv elkészítése

A rendelkezésre álló leltár és a klímastratégiai célkitűzések alapján akcióterv elkészítése szükséges, amelynek lépései a következők.

- Beavatkozási akciók meghatározása, javasoltan az alábbi struktúra alapján:
 - mitigációs intézkedési javaslatok,
 - adaptációs intézkedési javaslatok,
 - szemléletformálási intézkedési javaslatok
- Akciótervek kidolgozása
 - szakmai tartalom kidolgozása
 - az akció eredményeképpen realizálható CO₂ megtakarítás meghatározása
 - időtáv
 - felelős szervezet
 - célcsoport
 - finanszírozási igény
 - lehetséges források
 - várható CO₂ kibocsátás megtakarítások
-

4. Végrehajtási keretrendszer meghatározása

- A fejlesztés intézményrendszerének azonosítása és konkretizálása
- Releváns érintettek meghatározása, bevonása

- Finanszírozási háttér meghatározása
- Monitoring rendszer és felülvizsgálati alapelvek meghatározása

5. A tervek feltöltése

A terveket a KOM adattábláiba feltöltve megtörténik a validáció, mely tulajdonképpen a tervezett beruházások finanszírozás képességét jelentik. Innentől kezdve a pályázati lehetőségek megnyílnak a város előtt.

6. Pályázatok beadása

7. Beruházások

8. Kötelező monitorozási időszak

9. Tudásmegosztás

Javasolt ütemezés:

- **1. pont:** 2022. május 31.
- **2-4. Pont:** 2022. szeptember 30.
- **5. pont:** 2022. október 31.
- **6-9. Pont:** későbbi testületi döntés alapján

Cegléd Városi Adatvagyon koncepció terve

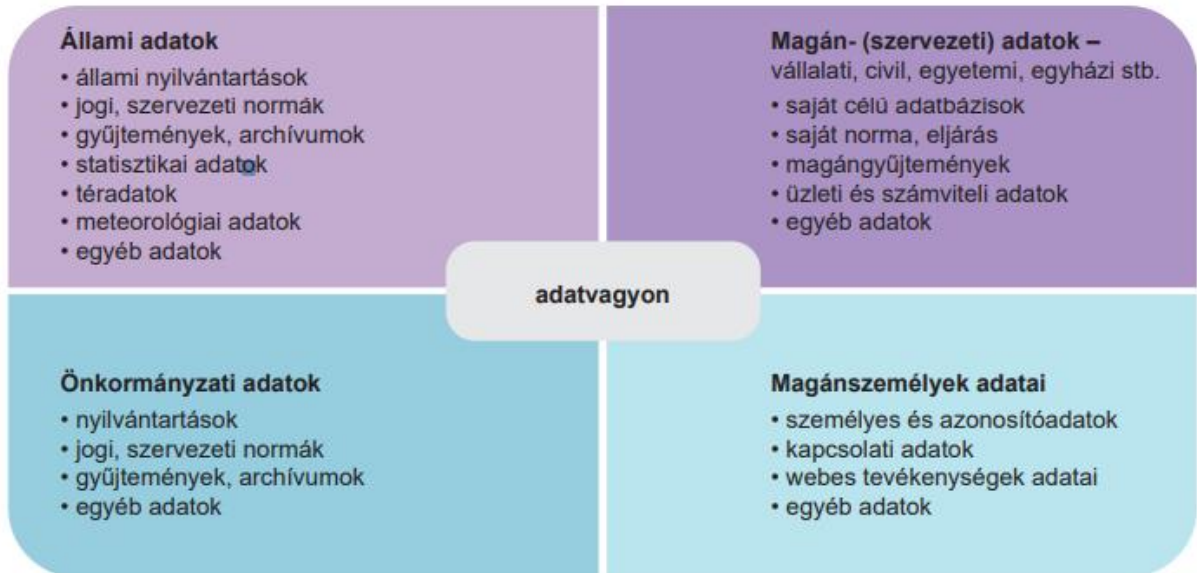
A digitális adatok nélkülözhetetlen erőforrások a gazdasági növekedés, a versenyképesség, az innováció, a munkahelyteremtés, illetve a társadalmi fejlődés szempontjából. Az információs társadalom korának egyik jellemzője annak felismerése, hogy „az információ tudás, az információ hatalom”. Az információ birtoklása és megosztása létszükségletté vált. Nem mindegy, hogy ki mennyi és milyen minőségű információval rendelkezik. A megalapozott döntésekhez valós adatokra van szükség, amelyek minden szükséges információt tartalmaznak. Stratégiai cél az előállított és összegyűjtött adatokban rejlő lehetőségek megismerése és kihasználása, az információkinyerés és az információmegosztás javítása, ami biztosítani tudja a különböző szintű döntések megalapozását, jobban követhetővé teszi a döntések következményeit, amely által hatékonyabbá válhat az egész közzolgáltatás működése. Adatalapú döntések akkor lehetségesek, ha a döntéshez minden szükséges adat rendelkezésre áll, és a vezetés a valós és aktuális adatok megfelelő értékelése alapján tud dönteni. Hosszabb távon ez az előfeltétele az adatvezérelt közigazgatás megvalósulásának.

Ezen célok megvalósításához adatvagyon gazdálkodási stratégia megalkotása szükséges, amelynek lépései a következők:

1. Adatvagyon felmérése

- a jelenleg gyűjtött, rendelkezésre álló adatok leltározása
- az okosváros keretstratégia által gyűjteni tervezett adatok köre
- az adatok csoportosítása, kategorizálása a vonatkozó jogszabályok alapján

A leltár eredményeképpen megvalósult a települési adatvagyon összegzése.

2. Adatvagyon gazdálkodási és irányítási stratégia kialakítása, melynek tartalmi elemei

a. Adatgazdálkodás-irányítás

Tervezés, felügyelet és irányítás, az adatok kezelése, felhasználása és az adatokhoz kapcsolódó erőforrások területén.

b. Adatarchitektúra-kezelése, adatarchitektúrák kialakítása.

c. Adatmodellezés és tervezés

Elemzés, tervezés, fejlesztése, tesztelés és karbantartás.

d. Adattárolás és műveletek

Struktúrált fizikai adattárolás fejlesztése és menedzselése.

e. Adatbiztonság

Adathozzáférés szabályozása, adatvédelem és biztonság.

f. Adatok integritása és együttműködése

Adatok megszerzésének, kibontásának, átalakításának, mozgatásának, szállításának, cseréjének, virtualizációjának, társulásának operatív támogatása. Tárolás, védelem, indexelés és adathozzáférés strukturálatlan források esetén, biztosítva ezen adatok

integritását és együttműködését a strukturált (adatbázis-) adatokkal. Megosztott adatok kezelése a redundancia csökkentése és a magasabb adatminőség elérése érdekében a szabványos definíciók és adatok felhasználása által.

g. Adattárház és üzleti intelligencia

Adatelemzési folyamatok menedzselése, az üzleti döntések támogatása.

h. Metaadat

Metaadatok gyűjtése, kategorizálása, karbantartása, integrálása, ellenőrzése, kezelése és publikálása.

i. Adatminőség

Definiálás, monitorozás, az adatok integritásának karbantartása, az adatok minőségének növelése

Javasolt ütemterv:

1. Pont: 2022. május 31.

2. Pont: 2022. szeptember 30.

Városi energiaközösségi Konceptió terve

Az önkormányzatok kulcsfontosságú szerepet töltenek be az energia demokratizálásában. Az új Megújuló Energia irányelv nagy lehetőséget jelent az önkormányzatok számára az európai energiaátmenet előremozdításában való részvételre – ha teljesen ki tudják használni a rendelkezéseit. Jogi eszközöket kapnak a közösségi irányítással és a megújuló energiák tulajdonlásával kapcsolatos új üzleti modellek támogatásához. Az irányelv elismeri az önkormányzatok jogát a megújulóenergia -közösségekben való részvételre részvényesként.

Az önkormányzatok így közvetlen részvételükkel segíthetnek a projektek iránti bizalom és legitimáció építésében, és összekapcsolhatják azokat dekarbonizációs (kibocsátás csökkentő) és a megújuló energia terjesztésére vonatkozó átfogóbb szakpolitikai stratégiákkal és tervekkel.

„A „MEGÚJULÓENERGIA-KÖZÖSSÉG” OLYAN JOGI SZEMÉLY, (a) amely az alkalmazandó nemzeti joggal összhangban nyitott és önkéntes részvételen alapul, önálló, ténylegesen tagjainak vagy részvényeseinek irányítása alatt áll és a tagok, illetve részvényesek a szóban forgó jogi személy tulajdonában álló és általa fejlesztett megújulóenergia-projektek közelében található; (b) amelynek részvényesei, illetve tagjai természetes személyek, kkv-k vagy helyi hatóságok, ideértve az önkormányzatokat is; (c) amelynek elsődleges célja nem profit termelése, hanem az, hogy környezeti, gazdasági, szociális -közösségi szempontból részvényesei, tagjai, illetve működési területének környéke javát szolgálja.”

Az megújuló energiaközösség létrehozásának lépései:

- 1. Hazai és nemzetközi gyakorlatok elemzése**
- 2. Jogszabályi háttér megismerése**
- 3. A megújuló energiaközösség céljainak a meghatározása**
- 4. A megújuló energiaközösség résztvevőinek meghatározása**
- 5. A megújuló energiaközösség üzleti modelljének kidolgozása**
- 6. A megújuló energiaközösség műszaki háttérének, fejlesztési igényeinek meghatározása**
- 7. Monitoring rendszer és felülvizsgálati alapelvek meghatározása**
- 8. Pilot tervek (finanszírozás, ütemterv)**
- 9. Finanszírozás, pilot végrehajtása**
- 10. Pilot elemzés**
- 11. A megújuló energiaközösség bővítése, illetve új energiaközösség(ek) létrehozása a tapasztalatok alapján**

Javasolt ütemterv:

- **1-4. Pont:** 2022 május 31.
- **5-8. Pont:** 2022 szeptember 30.
- **9-11. Pont:** külön testületi döntés alapján